SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2873

av Helena Vilhelmsson (C)

Ett förstärkt och moderniserat arbete mot spridning av skadlig och våldsam pornografi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste arbeta mer aktivt för att begränsa spridningen av våldsamt pornografiskt material på nätet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vederbörliga myndigheter bör ges tillräckliga resurser för att kontrollera DSA-avtalets efterlevnad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att i större utsträckning hålla digitala plattformar ansvariga för skadligt och olagligt pornografiskt innehåll och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste decennierna har digitala plattformar, inte minst sociala medier, genomgått en mycket snabb teknisk utveckling. Idag bygger sociala mediers affärsmodell på en enkel premiss – ju längre vi stannar kvar, desto mer annonsintäkter genereras. Algoritmerna har lärt sig att ingenting håller oss kvar lika effektivt som ilska

och polarisering. Det gäller inte minst dagens så kallade mainstreamporr, som inte sällan innehåller våldsamt innehåll.

Denna premiss får stora konsekvenser, inte bara för vår användning av sociala medier – utan vad som faktiskt publiceras på de digitala plattformar vi använder. Idag publiceras allt ifrån sexualiserande material till rena övergrepp på digitala plattformar, mycket ofta på kvinnor. Ibland omfattas även minderåriga av sådana publiceringar. Det leder inte bara till att individers integritet kan kränkas, utan att brott kan begås – både i själva skapandet av materialet och när skadligt och olämpligt innehåll sedan sprids.

Mycket av dagens pornografi är så våldsam att den i många fall kan jämställas med allvarlig misshandel. Många gånger är porrfilmerna dokumenterade våldtäkter. Om dessa våldshandlingar och dokumenterade övergrepp skulle inträffa i något annat sammanhang så skulle de som utför våldshandlingarna ställas inför rätta. Men online sker det alltför ofta utan nämnvärd reaktion från samhället.

EU:s förordning om en inre marknad för digitala tjänster, den så kallade DSA-förordningen, innehåller regler om hantering av olagligt innehåll. Den innehåller även krav på att vissa plattformar, till exempel videodelningsplattformar, ska införa åtgärder för att säkerställa en hög nivå av integritet, säkerhet och trygghet för minderåriga. DSA-förordningen föreskriver också att de stora plattformsföretagen ska bedöma vilka risker deras verksamheter innebär, bland annat risken för negativa effekter för minderåriga. De ska sedan vidta åtgärder för att minska de risker som identifierats. Det kan handla om att införa ålders- eller föräldrakontroll och verktyg för att hjälpa minderåriga att anmäla övergrepp.

Bolagen bakom de digitala plattformarna ska också kunna identifiera risker för olagligt innehåll och könsbaserat våld. Om det föreligger en sådan risk är plattformen skyldig att vidta åtgärder. Gör man inte det kan man få böter – det finns alltså konsekvenser, men de tillämpas alltför sällan. Vad gäller dessa krav är Mediemyndigheten behörig tillsynsmyndighet och vederbörliga resurser och mandat måste ges till myndigheten för det. Regeringen måste föreslå moderniserad svensk lagstiftning samt utökade informationsinsatser för att skydda samhället, särskilt barn och unga, mot den

våldsamma pornografin. I anslutning till detta bör vederbörliga myndigheter även ges tillräckliga resurser för att kontrollera DSA-avtalets efterlevnad.

Centerpartiet har tidigare föreslagit att en utredning bör tillsättas om en beskattning av sociala mediebolagen. Inom ramen för detta har vi föreslagit införandet av en skatt eller avgift som baseras på hur skadliga och beroendeframkallande algoritmerna är. Det ska ge bolagen ekonomiska incitament att förändra sina plattformar. Hittar bolagen lösningar som gör apparna mindre skadliga minskar också behovet av beskattning. Kostnaden ligger därmed på bolagen, inte användarna. Inom ramen för en sådan modell bör bolagen ges liknande ekonomiska incitament att förändra sin hantering av pornografiskt innehåll, något som exempelvis kan ske genom beskattning eller bötfällning om skadligt eller olagligt pornografiskt innehåll inte blockeras från att överhuvudtaget publiceras eller omedelbart tas ned efter publicering.

Helena Vilhelmsson (C)